

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

**Strasbourg, 6 aprilie 2022
(OR. en)**

**2020/0300 (COD)
LEX 2151**

**PE-CONS 83/1/21
REV 1**

**ENV 982
DEVGEN 233
ECO 142
SAN 748
PECHE 484
AGRI 633
IND 382
CHIMIE 126
ENER 553
RECH 559
TRANS 747
CODEC 1621**

DECIZIE

**A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
PRIVIND UN PROGRAM GENERAL AL UNIUNII
DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU PÂNĂ ÎN 2030**

DECIZIA (UE) 2022/...
A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 6 aprilie 2022

privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2030

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (3),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară³,

¹ JO C 123, 9.4.2021, p. 76.

² JO C 106, 26.3.2021, p. 44.

³ Poziția Parlamentului European din 10 martie 2022 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 29 martie 2022.

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 192 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), programele generale succesive de acțiune pentru mediu au orientat dezvoltarea și coordonarea politicii Uniunii în domeniul mediului și au furnizat cadrul pentru acțiunea Uniunii în domeniul mediului și al climei începând din 1973.
- (2) Decizia nr. 1386/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ a instituit cel de al șaptelea program de acțiune pentru mediu (denumit în continuare „PAM 7”). PAM 7 stabilește agenda Uniunii în domeniul mediului pentru perioada până la 31 decembrie 2020, precum și o viziune pe termen lung pentru 2050.

¹ Decizia nr. 1386/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2020 „O viață bună, în limitele planetei noastre” (JO L 354, 28.12.2013, p. 171).

- (3) Raportul Comisiei din 15 mai 2019 privind evaluarea PAM 7 a concluzionat că viziunea și obiectivele prioritare pentru 2050 erau încă valabile; că PAM 7 a contribuit la asigurarea unei acțiuni mai predictibile, mai rapide și mai bine coordonate în domeniul politicii de mediu și că structura și cadrul favorabil ale PAM 7 au contribuit la crearea de sinergii, determinând creșterea eficienței și eficacității politicii de mediu. În plus, aceasta a concluzionat că PAM 7 a anticipat Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite (ONU) (denumită în continuare „Agenda ONU 2030”) punând accentul pe faptul că creșterea economică și bunăstarea socială depind de o bază sănătoasă a resurselor naturale, facilitând obținerea de rezultate în ceea ce privește obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) și permițând Uniunii să se exprime cu o singură voce pe scena globală cu privire la aspecte de mediu și climă, dar că progresele înregistrate în legătură cu protejarea naturii, sănătatea și integrarea preocupărilor legate de mediu în alte domenii de politică nu au fost suficiente. Evaluarea a concluzionat și faptul că s-ar fi putut acorda mai multă atenție aspectelor sociale în PAM 7, prin consolidarea legăturilor dintre politica în domeniul mediului și politica socială, de exemplu în ceea ce privește impactul asupra grupurilor vulnerabile, a locurilor de muncă, a incluziunii sociale și a inegalității. Raportul Comisiei a mai semnalat că, în pofida ȋintelor de mediu din ce în ce mai ambițioase în numeroase domenii de politică, cheltuielile pentru protecția mediului au rămas constante în Europa de-a lungul mai multor ani (aproximativ 2 % din PIB) și că nepunerea în aplicare a legislației de mediu costă economia Uniunii în jur de 55 de miliarde EUR în fiecare an sub formă de costuri de sănătate și de costuri directe pentru mediu. Raportul Comisiei a indicat că punerea în aplicare a PAM 7 ar fi putut fi consolidată printr-un mecanism de monitorizare mai puternic.

- (4) Potrivit Agenției Europene de Mediu (AEM) în raportul său intitulat „Mediul european – starea și perspectiva 2020: cunoștințe necesare pentru tranziția către o Europă durabilă” (denumit în continuare „SOER 2020”), există o fereastră unică de oportunitate pentru Uniune în următorul deceniu să își demonstreze poziția de lider mondial în materie de durabilitate prin rezolvarea provocărilor urgente legate de durabilitate care necesită soluții sistemice. Schimbarea sistemică generează o schimbare fundamentală, transformatoare și orizontală, care implică modificări și reorientări majore ale obiectivelor sistemului, stimulentele, tehnologiilor, practicilor și normelor sociale, precum și ale sistemelor de cunoștințe și ale abordărilor de guvernare. După cum s-a arătat în SOER 2020, unul dintre cei mai importanți factori care stau la baza provocărilor persistente cu care se confruntă Europa în materie de mediu și durabilitate este faptul că acestea sunt legate în mod indisolubil de activitățile economice și de stilurile de viață, în special sistemele societale care le oferă europenilor infrastructura de bază - alimente, energie și mobilitate. Asigurarea coerenței cu politicile de mediu existente și punerea lor deplină în aplicare i-ar permite Europei să avanseze puternic către realizarea obiectivelor de mediu până în 2030 și să ducă la îndeplinire Agenda 2030 a ONU și ODD-urile sale.

- (5) Comisia a răspuns la provocările identificate în SOER 2020 prin adoptarea comunicării din 11 decembrie 2019 intitulată „Pactul verde european”, a unei noi strategii de creștere pentru dubla tranziție verde și digitală care își propune să transforme Uniunea într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie durabilă, concurențială, neutră din punct de vedere climatic și cu o utilizare eficientă a resurselor, precum și să protejeze, să mențină și să mărească capitalul natural al Uniunii, îmbunătățind în același timp calitatea vieții generațiilor prezente și viitoare. Prioritatea ar trebui să fie realizarea rapidă a ȋintelor climatice și de mediu, protejând în același timp sănătatea și bunăstarea oamenilor împotriva riscurilor de mediu și a impactului aferent și asigurând o tranziție echitabilă și favorabilă incluziunii. Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului¹ consacră în legislație obiectivul Uniunii de atingere a neutralității climatice până cel târziu în 2050.
- (6) În rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la urgența climatică și de mediu, Parlamentul European a subliniat că o acțiune imediată și ambițioasă este crucială și a solicitat insistent Comisiei să ia măsuri concrete, inclusiv prin asigurarea faptului că toate propunerile legislative și bugetare viitoare relevante sunt pe deplin aliniate la obiectivul de limitare a încălzirii globale la mai puțin de 1,5°C și că nu contribuie la pierderea biodiversității, precum și prin abordarea neconcordanțelor politicilor actuale ale Uniunii în ceea ce privește urgența climatică și de mediu, în special printr-o reformă amplă a politicilor sale de investiții în agricultură, comerț, transport, energie și infrastructură.

¹ Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

- (7) Pactul verde european sprijină Instrumentul de redresare „Next Generation EU”, care promovează investițiile în sectoarele care sunt esențiale pentru tranziția verde și digitală, pentru a consolida reziliența și a genera creștere și locuri de muncă într-o societate echitabilă și favorabilă incluziunii. Mecanismul de redresare și reziliență, care va conduce la redresarea economică a Uniunii în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19, împreună cu bugetul general al Uniunii pentru perioada 2021-2027, se bazează, la rândul său, pe obiectivele prioritare stabilite în Pactul verde european. În plus, toate inițiativele din cadrul instrumentului de redresare „Next Generation EU” trebuie să respecte, atunci când este cazul, principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative”, astfel cum este stabilit la articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului¹ („Regulamentul privind taxonomia”). Instrumentul de redresare „Next Generation EU” oferă o oportunitate importantă de a accelera ritmul tranziției către neutralitatea climatică și protecția mediului.
- (8) PAM 7 a expirat la 31 decembrie 2020, iar articolul 4 alineatul (3) din acesta solicita Comisiei, după caz, să prezinte o propunere pentru un al optulea program de acțiune pentru mediu (denumit în continuare „PAM 8”) în timp util, pentru a evita o pauză între PAM 7 și PAM 8. În comunicarea sa privind Pactul verde european, Comisia a anunțat că PAM 8 va include un nou mecanism de monitorizare care să asigure că Uniunea rămâne pe drumul cel bun în direcția realizării obiectivelor sale de mediu.

¹ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

- (9) În conformitate cu articolul 192 alineatul (3) din TFUE, PAM 8 stabilește obiective prioritare care trebuie atinse. Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a PAM 8 urmează să fie adoptate în temeiul articolului 192 alineatul (1) sau (2) din TFUE.
- (10) Măsurile care pun în aplicare PAM 8, cum ar fi inițiativele, programele, investițiile, proiectele și acordurile, ar trebui să țină seama de principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative” prevăzut la articolul 17 din Regulamentul privind taxonomia.
- (11) PAM 8 ar trebui să sprijine obiectivele prevăzute în Pactul verde european, în conformitate cu obiectivul pe termen lung de a avea o viață bună, în limitele planetei noastre până cel târziu în 2050, în conformitate cu ceea ce s-a stabilit deja în PAM 7. PAM 8, ca program general de acțiune pentru mediu al Uniunii până în 2030, depășește cadrul Pactului verde european. Obiectivele prioritare ale PAM 8 stabilesc o direcție pentru elaborarea politicilor Uniunii, bazându-se pe angajamentele asumate în cadrul strategiilor și inițiativelor din cadrul Pactului verde european, cum ar fi Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030, noul Plan de acțiune pentru economia circulară, Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice și Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării, fără a se limita la acestea.

- (12) Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a ONU privind schimbările climatice¹ (denumit în continuare „Acordul de la Paris”) urmărește să consolideze răspunsul global la amenințarea reprezentată de schimbările climatice, inclusiv prin menținerea creșterii temperaturii medii globale cu mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale și prin continuarea eforturilor de limitare a creșterii temperaturii la 1,5°C peste nivelurile preindustriale, recunoscând că acest lucru ar reduce semnificativ riscurile și impactul schimbărilor climatice.
- (13) PAM 8 constituie baza pentru realizarea obiectivelor legate de mediu și de climă definite în Agenda 2030 a ONU și în ODD-urile sale și ar trebui să fie aliniat la obiectivele Acordului de la Paris, ale Convențiilor de la Rio și ale altor acorduri internaționale relevante. PAM 8 face posibilă o schimbare sistemică către o economie europeană care să asigure bunăstarea oamenilor în limitele planetei în condiții de creștere regenerativă și să asigure că tranziția verde se realizează în mod just și incluziv, contribuind în același timp la reducerea inegalităților. Conform unui model elaborat de Centrul de reziliență de la Stockholm, realizarea ODD în materie de mediu și de climă stă la baza ODD sociale și economice, deoarece societățile și economiile noastre depind de o biosferă sănătoasă și deoarece dezvoltarea durabilă poate avea loc numai într-un spațiu sigur de funcționare al unei planete stabile și reziliente. Realizarea ODD de către Uniune și sprijinul acordat de aceasta unor țări terțe pentru a face același lucru vor fi esențiale dacă Uniunea dorește să își demonstreze poziția de lider mondial în tranzițiile spre sustenabilitate.

¹ JO L 282, 19.10.2016, p. 4.

- (14) Acțiunile de realizare a obiectivelor climatice și de mediu ale Uniunii trebuie să fie realizate ținând seama de punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.
- (15) În conformitate cu articolul 191 alineatul (2) din TFUE, politica de mediu a Uniunii urmărește un nivel ridicat de protecție, ținând seama de diversitatea situațiilor din diferitele regiuni ale Uniunii, și se bazează pe principiile precauției și acțiunii preventive, pe principiul remedierii, cu prioritate la sursă, a daunelor provocate mediului și pe principiul „poluatorul plătește”.

- (16) PAM 8 ar trebui să accelereze tranziția verde, în mod echitabil și incluziv, către o economie circulară neutră din punct de vedere climatic, sustenabilă, netoxică, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, bazată pe energie din surse regenerabile, rezilientă și competitivă, care să dea înapoi planetei mai mult decât ia de la aceasta. Tranziția verde ar trebui să aibă loc în contextul unei economii a bunăstării în care creșterea este regenerativă și care face posibile schimbări sistemice, care recunoaște faptul că bunăstarea și prosperitatea societăților noastre depind de un climat stabil, de un mediu sănătos și de ecosisteme prospere și care oferă un spațiu sigur de funcționare în limitele planetei. Pe măsură ce populația lumii și cererea de resurse naturale continuă să crească, activitatea economică ar trebui să se dezvolte într-un mod sustenabil care să nu prejudicieze, ci, din contră, să inverseze schimbările climatice, să protejeze, să restabilească și să îmbunătățească starea mediului, inclusiv prin oprirea și inversarea pierderii biodiversității, să prevină degradarea mediului, să protejeze sănătatea și bunăstarea de riscurile de mediu și impactul negativ aferent, să prevină și să reducă poluarea la minimum și să conducă la conservarea și îmbogățirea capitalului natural și la promovarea unei bioeconomii sustenabile, asigurând astfel o abundență de resurse regenerabile și neregenerabile. Prin cercetare și inovare continuă, transformarea modelelor de producție și consum și adaptarea la provocări noi și colaborare, economia bunăstării consolidează reziliența și protejează bunăstarea generațiilor prezente și viitoare.

- (17) PAM 8 ar trebui să stabilească obiectivele tematice prioritare în domeniul atenuării schimbărilor climatice, al adaptării la schimbările climatice, al protecției și refacerii biodiversității terestre și marine, al economiei circulare netoxice, al mediului cu zero poluare și al reducerii la minim a presiunilor exercitate de producție și consum asupra tuturor sectoarelor economiei. Respectivele obiective tematice prioritare, care abordează atât cauzele, cât și impactul daunelor aduse mediului, sunt interconectate în mod intrinsec. Prin urmare, este necesară o abordare sistemică pentru realizarea lor. În plus, PAM 8 ar trebui să identifice condițiile favorabile realizării în mod coerent a obiectivelor prioritare pe termen lung și tematice pentru toți actorii implicați.
- (18) Evaluările impactului realizate în contextul PAM 8 ar trebui să ia în considerare întreaga gamă de impacturi imediate și pe termen lung asupra mediului și climei, în cadrul unei analize integrate a efectelor economice, sociale și de mediu, inclusiv a efectelor lor cumulative, precum și costurile acțiunii și ale inacțiunii. Respectivele evaluări ale impactului ar trebui să se bazeze pe consultări ample și transparente. În termen de opt săptămâni de la încheierea unei consultări publice, Comisia ar trebui să prezinte un feedback detaliat privind răspunsurile la consultarea părților interesate, făcând distincție între contribuțiile diferitelor tipuri de părți interesate.

- (19) Tranziția către o economie a bunăstării, în care creșterea este regenerativă, este inclusă în PAM 8 și consacrată atât în obiectivele prioritare pentru 2030, cât și în cele pentru 2050. Pentru a asigura respectiva tranziție, va fi necesar ca Uniunea să dezvolte o abordare mai cuprinzătoare a procesului de elaborare a politicilor, printre altele prin utilizarea unui tablou de bord sintetic care să măsoare progresul economic, social și de mediu „dincolo de PIB”. Un set de indicatori sintetici, ca parte a eforturilor Uniunii de a pune în aplicare Agenda 2030 a ONU, ar rezuma indicatorii existenți și procesele de monitorizare, furnizând, în același timp, informații privind drumul care mai trebuie parcurs până la realizarea obiectivului, atunci când este posibil, și servind, în cele din urmă, ca rezumat politic pentru orientarea procesului de elaborare a politicilor. Prin urmare, elaborarea unui asemenea set de indicatori este inclusă ca o condiție favorabilă în PAM 8.
- (20) Programul ONU pentru Mediu și Forumul mondial al OCDE privind mediul au evidențiat faptul că schimbările în domeniul mediului au un impact specific în funcție de gen. Rolurile diferențiate în funcție de gen generează, de asemenea, vulnerabilități diferite pentru femei, respectiv pentru bărbați, la efectele schimbărilor climatice, iar impactul schimbărilor climatice exacerbează inegalitățile de gen. Prin urmare, este necesară o perspectivă de gen asupra acțiunilor și țințelor legate de realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8 pentru a contribui la garantarea faptului că inegalitățile de gen nu sunt perpetuate.

- (21) Articolul 35 din Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului¹ prevede că raportul privind starea uniunii energetice include un element referitor la progresele înregistrate de statele membre în direcția eliminării treptate a subvențiilor pentru energie, în special pentru combustibilii fosili. Articolul 17 din regulamentul respectiv prevede adoptarea de către Comisie, asistată de Comitetul uniunii energetice, a unor acte de punere în aplicare, inclusiv a unei metodologii de raportare cu privire la eliminarea treptată a subvențiilor pentru energie, în special pentru combustibilii fosili. În plus, pe baza rezultatelor unui studiu în curs, Comisia va sprijini statele membre la eliminarea treptată a altor subvenții dăunătoare mediului.
- (22) Pentru a răspunde nevoilor Strategiei UE în domeniul biodiversității pentru 2030, inclusiv priorităților de investiții pentru Natura 2000 și infrastructura ecologică, Comisia a estimat că ar trebui deblocate cel puțin 20 de miliarde EUR pe an pentru cheltuielile legate de natură. Acest lucru va necesita mobilizarea de fonduri private și publice la nivel național și la nivelul Uniunii, inclusiv printr-o serie de programe diferite.

¹ Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

- (23) În conformitate cu comunicarea Comisei din 14 octombrie 2020 intitulată „Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice - Către un mediu fără substanțe toxice”, PAM 8 ar trebui să sprijine eforturile Uniunii de a promova buna gestionare a substanțelor chimice prin cooperare și parteneriate internaționale, în cadrul forurilor bilaterale, regionale și multilaterale, precum și în cooperare cu țările terțe. Uniunea va asigura, în conformitate cu angajamentele internaționale, că produsele chimice periculoase interzise în Uniune nu sunt produse pentru export, inclusiv prin modificarea legislației relevante dacă este necesar și așa cum este nevoie.
- (24) Atât în Uniune, cât și la nivel mondial, terenurile și solurile continuă să fie degradate de o gamă largă de activități umane, cum ar fi gestionarea defectuoasă a terenurilor, schimbarea destinației terenurilor, practicile agricole nesustenabile, abandonarea terenurilor, poluarea, practicile forestiere nesustenabile, impermeabilizarea solului, precum și din cauza pierderii biodiversității și schimbărilor climatice, adesea combinate cu alți factori, ceea ce reduce capacitatea terenurilor și a solurilor de a oferi servicii și funcții ecosistemice.
- (25) Sistemul alimentar mondial, inclusiv agricultura, pescuitul și acvacultura, rămâne unul dintre principalii factori care provoacă schimbări climatice și degradarea mediului, inclusiv defrișări la nivel mondial. Este necesar ca sistemul alimentar al Uniunii să fie transformat pentru a asigura realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8.

- (26) Conform raportului atelierului privind biodiversitatea și pandemiile din 29 octombrie 2020, elaborat de Platforma interguvernamentală științifico-politică privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES), pandemiile au drept cauze subiacente aceleași schimbări globale de mediu care determină pierderea biodiversității și schimbările climatice, printre care schimbarea destinației terenurilor, expansiunea și intensificarea agriculturii, comerțul cu specii sălbatice și consumul acestora, precum și alți factori. Schimbările climatice au fost implicate în apariția bolilor și vor cauza probabil un risc semnificativ de pandemii în viitor, în timp ce pierderea biodiversității este asociată și cu transformarea peisajelor și poate duce, în unele cazuri, la creșterea riscului de boli emergente. Potrivit raportului, costul inacțiunii depășește cu mult costul punerii în aplicare a strategiilor globale de prevenire a pandemiilor, bazate pe reducerea comerțului cu specii sălbatice și a schimbării destinației terenurilor și pe intensificarea supravegherii bazate pe „O singură sănătate”.
- (27) Pandemia de COVID-19, care a condus la o criză sanitară și economică fără precedent, a demonstrat din nou că este important ca în procesul de elaborare a politicilor să se aplice o abordare multisectorială de tipul „O singură sănătate”, care să recunoască faptul că sănătatea umană depinde de starea mediului și este legată de componentele și factorii acestuia, inclusiv de sănătatea animalelor, și că acțiunile menite să combată amenințările la adresa sănătății trebuie să țină seama de o serie de interconexiuni complexe între sănătate și mediu. PAM 8 ar trebui să contribuie la integrarea deplină a abordării „O singură sănătate” la toate nivelurile de elaborare a politicilor.
- (28) Înregistrarea de progrese în direcția recunoașterii dreptului la un mediu curat, sănătos și durabil, astfel cum este prevăzut în Rezoluția 48/13 a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, este o condiție favorabilă pentru realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8.

- (29) Sintagma „abordare ecosistemică”, care a fost consacrată în Convenția ONU privind diversitatea biologică, este o strategie pentru gestionarea integrată a terenurilor, a apelor și a resurselor vii care promovează conservarea și utilizarea lor într-un mod sustenabil și echitabil, pentru a contribui la obținerea unui echilibru între cele trei obiective ale convenției respective, anume conservarea, utilizarea sustenabilă și partajarea beneficiilor diversității biologice.
- (30) Conform raportului AEM intitulat „Nature-based solutions in Europe: Policy, knowledge and practice for climate change adaptation and disaster risk reduction” (Soluțiile bazate pe natură în Europa: politici, cunoștințe și practici pentru adaptarea la schimbările climatice și reducerea riscului de dezastre), soluțiile bazate pe natură (SBN) pentru adaptarea la schimbările climatice și reducerea riscului de dezastre sunt acțiuni care valorifică și îmbunătățesc natura pentru a restabili și proteja ecosistemele și pentru a ajuta societatea să se adapteze la efectele schimbărilor climatice și să încetinească o încălzire suplimentară, oferind totodată beneficii suplimentare multiple. Punerea în aplicare a SBN ar trebui să fie aliniată la obiectivele prioritare ale PAM 8.
- (31) Contabilitatea capitalului natural, un instrument care este menit să măsoare modificările stocului de capital natural la diferite scări și să integreze valoarea serviciilor ecosistemice în sistemele de contabilitate și de raportare, ar trebui să sprijine măsurarea progreselor înregistrate în direcția realizării unor obiective și măsuri ambițioase de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de protecție și refacere a biodiversității, care nu se poate înlocui.

- (32) Ecosistemele marine și costiere, cum ar fi mangrovele, recifele de corali, mlaștinile temporare cu apă salmastră sau sărată și straturile de fanerogame marine, sunt degradate și afectate negativ prin practici dăunătoare, poluare și procese precum eutrofizarea și acidifierea, afectând biodiversitatea pe care o susțin și serviciile și funcțiile ecosistemice pe care le oferă, precum și capacitatea lor de a acționa ca absorbanți de carbon. Sunt necesare acțiuni urgente pentru a proteja și reface ecosistemele marine și costiere, inclusiv fundul oceanelor. Protecția și conservarea oceanelor reprezintă o provocare globală și o responsabilitate colectivă și este necesar să se sensibilizeze opinia publică și să se îmbunătățească cunoștințele în domeniul marin pentru a încuraja adoptarea și punerea în aplicare a unor măsuri eficace la toate nivelurile și de către toți actorii societății.
- (33) Se preconizează că degradarea mediului și efectele adverse ale schimbărilor climatice urmează să se intensifice și mai mult în anii următori, afectând cel mai puternic țările în curs de dezvoltare și populațiile vulnerabile. Pentru a contribui la consolidarea rezilienței și a sprijini eforturile țărilor terțe de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, precum și de protecție a biodiversității, asistența financiară acordată de Uniune și de statele membre țărilor terțe ar trebui să promoveze Agenda 2030 a ONU, Acordul de la Paris și cadrul global post-2020 al Convenției ONU privind diversitatea biologică și să fie în conformitate cu obiectivele prioritare ale PAM 8. În plus, Uniunea și statele membre ar trebui și să se asigure că Acordul de la Paris și alte acorduri internaționale în domeniul climei și al mediului sunt puse în aplicare în moduri care reflectă principiul echității și al responsabilității comune, dar diferențiate, și capacitățile aferente, astfel cum se prevede la articolul 2 alineatul (2) din Acordul de la Paris.

- (34) Diplomația ecologică și cooperarea consolidată cu țările terțe, inclusiv cu țările în curs de dezvoltare, și sprijinirea unei bune guvernante în materie de mediu la nivel global, inclusiv promovarea accesului la informații, participarea publică la procesele decizionale și accesul la justiție în probleme de mediu sunt esențiale pentru realizarea ODD și a obiectivelor climatice și de mediu ale Uniunii. Este esențial și să se asigure sinergii și coerență între toate politicile interne și externe ale Uniunii, inclusiv politicile și acordurile comerciale, precum și să se adopte abordarea privind coerența politicilor în favoarea dezvoltării durabile.

- (35) Având în vedere că politica în domeniul mediului are un grad înalt de descentralizare, pentru realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8 măsurile ar trebui luate la diferite niveluri de guvernare, respectiv la nivelul Uniunii, național, regional și local, cu o abordare a guvernării bazată pe colaborare pe mai multe niveluri. Monitorizarea eficientă, implementarea, asigurarea respectării și asumarea răspunderii sunt esențiale, iar pentru a asigura coerența dintre politici, este necesară o guvernare eficientă. Abordarea integrată a dezvoltării și punerii în aplicare a politicilor ar trebui să fie consolidată în vederea maximizării sinergiilor dintre obiectivele de mediu, sociale și economice, monitorizând și, atunci când este cazul, evaluând în mod sistematic posibilele compromisuri între acestea, precum și nevoile grupurilor vulnerabile și marginalizate. Această abordare integrată ar trebui să răspundă nevoilor specifice ale tuturor regiunilor, inclusiv ale zonelor urbane și rurale și ale regiunilor ultraperiferice. În plus, accesul la informații despre mediu, participarea publicului la luarea deciziilor în domeniul mediului și accesul la justiție, inclusiv implicarea într-o manieră transparentă a autorităților publice de la toate nivelurile de decizie, a actorilor neguvernamentali și a publicului larg și colaborarea dintre aceștia în conformitate cu Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu¹ (denumită în continuare „Convenția de la Aarhus”) sunt importante pentru a asigura succesul PAM 8.

¹ JO L 124, 17.5.2005, p. 4.

- (36) Comisia ar trebui să evalueze progresele înregistrate de Uniune și statele membre în realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8 în contextul tranziției juste și incluzive către durabilitate, bunăstare și reziliență în limitele planetei noastre. Acest lucru dă curs solicitărilor șefilor de stat sau de guvern ai statelor membre din Declarația de la Porto, Consiliului din concluziile sale din 24 octombrie 2019 privind economia bunăstării și Comitetului Economic și Social European din documentul său de reflecție intitulat „Către o Europă durabilă până în 2030” privind măsurarea performanței economice și a progreselor societale „dincolo de PIB”, precum și trecerea către utilizarea „bunăstării” drept busolă pentru politici, măsură sprijinită, de asemenea, de OCDE.

- (37) Evaluarea progreselor înregistrate în realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8 ar trebui să reflecte cele mai recente evoluții privind disponibilitatea și relevanța datelor și indicatorilor. Aceasta trebuie să fie în concordanță cu instrumentele de monitorizare și de guvernanță care acoperă aspecte mai specifice ale politicii în domeniul mediului și al climei, cum ar fi, în special, Regulamentul (UE) 2018/1999, evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu, anunțată de Comisie în comunicarea sa din 27 mai 2016 intitulată „Realizarea beneficiilor politicilor de mediu ale UE prin intermediul unei evaluări periodice a punerii lor în aplicare”, și instrumentele de monitorizare în legătură cu o economie circulară, reducerea poluării la zero, biodiversitate, aer, apă, sol, deșeuri sau orice alte politici de mediu, și să nu aducă atingere acestora. Împreună cu instrumentele utilizate în cadrul semestrului european, raportul Eurostat de monitorizare a ODD și comunicarea Comisiei din 9 septembrie 2020 intitulată „Raport de analiză prospectivă strategică pentru 2020”, evaluarea progreselor în direcția realizării obiectivelor prioritare ale PAM 8 ar trebui să facă parte dintr-un set transversal, coerent și interconectat de instrumente de monitorizare și guvernanță, care să acopere nu numai factorii de mediu, ci și factorii sociali și economici.
- (38) Dezvoltarea în continuare a bazei de cunoștințe privind limitele planetei și amprenta de mediu și dezvoltarea unor seturi de indicatori relevanți sunt importante având în vedere obiectivele prioritare ale PAM 8, în special obiectivul său prioritar pe termen lung.

- (39) Este nevoie de date și indicatori solizi și semnificativi pentru a monitoriza progresele înregistrate în realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8. Comisia, AEM și alte agenții relevante trebuie să acceseze, să reutilizeze și să se bazeze pe datele și indicatorii furnizați de către statele membre în conformitate cu actele juridice ale Uniunii. În plus, ar trebui utilizate alte surse de date, cum ar fi datele obținute prin satelit și informațiile prelucrate extrase din Programul Uniunii de observare a Pământului (Copernicus), Sistemul european de informare privind incendiile forestiere, Sistemul european de informații privind biodiversitatea, Sistemul de identificare a parcelelor agricole și Sistemul european de avertizare în caz de inundații și platformele de date cum ar fi Rețeaua europeană de observare și date privind mediul marin și Platforma de informare pentru monitorizarea substanțelor chimice. Aplicarea instrumentelor digitale moderne și a inteligenței artificiale permite ca datele să fie gestionate și analizate într-un mod eficace, reducând astfel sarcina administrativă și crescând în același timp disponibilitatea în timp util și calitatea. Pentru a evalua progresele înregistrate în realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8, ar putea fi utilizate ținte fără caracter juridic obligatoriu, în plus față de țintele obligatorii din punct de vedere juridic stabilite în dreptul Uniunii.

- (40) În plus, în conformitate cu cerințele prevăzute în Directivele 2003/4/CE¹, 2007/2/CE² și (UE) 2019/1024³ ale Parlamentului European și ale Consiliului, statele membre ar trebui să se asigure că datele relevante, informațiile și indicatorii pentru monitorizarea punerii în aplicare a PAM 8 sunt disponibile gratuit, sunt nediscriminatorii, oferă acces liber, sunt adecvate, au o calitate ridicată, sunt comparabile, actualizate, ușor de utilizat și ușor accesibile online.
- (41) Pentru a realiza obiectivele prioritare ale PAM 8, AEM și Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA), precum și statele membre ar trebui să aibă capacitatea adecvată și resurse suficiente pentru a asigura o bază de cunoștințe și de dovezi solidă, accesibilă și transparentă cu scopul de a sprijini punerea în aplicare a priorităților strategice ale Pactului verde european și evaluarea progreselor înregistrate în cadrul PAM 8. După caz, ar trebui implicate și alte organisme și agenții, care să contribuie la punerea în aplicare a respectivelor priorități strategice și la respectiva evaluare a progreselor.

¹ Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului (JO L 41, 14.2.2003, p. 26).

² Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (JO L 108, 25.4.2007, p. 1).

³ Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (JO L 172, 26.6.2019, p. 56).

- (42) Articolul 192 alineatul (3) primul paragraf din TFUE prevede că este de competența Parlamentului European și a Consiliului, în conformitate cu procedura legislativă ordinară, să adopte programe de acțiune cu caracter general prin care se stabilesc obiectivele prioritare ce trebuie realizate de politica Uniunii în domeniul mediului. Întrucât comunicarea Comisiei privind Pactul verde european conține o foaie de parcurs cu acțiuni-cheie relevante pentru domeniul mediului și al climei în următorii ani, în mod excepțional, prezenta decizie nu definește acțiuni pentru realizarea obiectivelor sale prioritare pentru perioada anterioară anului 2025. Cu toate acestea, va fi necesar să se definească astfel de acțiuni pentru perioada ulterioară celei în care se așteaptă să se finalizeze punerea în aplicare a acțiunilor-cheie, până în 2024, pentru a asigura că obiectivele tematice prioritare stabilite în prezenta decizie pot fi realizate și că PAM 8 continuă să stabilească viziunea generală privind politica de mediu a Uniunii. Acest lucru este necesar și pentru a respecta prerogativele Parlamentului European și ale Consiliului în temeiul articolului 192 alineatul (3) primul paragraf din TFUE, fără a aduce atingere prerogativelor Comisiei în temeiul articolului 17 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În acest scop, Comisia ar trebui să efectueze o evaluare la jumătatea perioadei până la 31 martie 2024, urmată, după caz, pentru a realiza obiectivele tematice prioritare, până la 31 martie 2025, de o propunere legislativă de adăugare a unei anexe la prezenta decizie.

- (43) Pentru a ține seama de obiectivele de politică aflate în evoluție și de progresele înregistrate, PAM 8 ar trebui să fie evaluat de către Comisie în 2029. Comisia ar trebui să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport cuprinzând constatările acestei evaluări, urmat, după caz, de o propunere legislativă pentru următorul program de acțiune pentru mediu. Această propunere legislativă ar trebui să fie prezentată în timp util, pentru a se evita o pauză între PAM 8 și PAM 9.
- (44) Întrucât obiectivele prezentei decizii nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele programului de acțiune propus, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezenta decizie instituie un program general de acțiune pentru mediu pentru perioada de până la 31 decembrie 2030 (denumit în continuare „al optulea program de acțiune pentru mediu” sau „PAM 8”). Aceasta stabilește obiectivele prioritare ale PAM 8 și identifică condițiile favorabile necesare pentru realizarea respectivelor obiective prioritare. Prezenta decizie stabilește un cadru de monitorizare pentru a măsura progresele înregistrate de către Uniune și de către statele membre în realizarea obiectivelor prioritare ale PAM 8 și un mecanism de guvernare care să asigure realizarea respectivelor obiective prioritare.
- (2) PAM 8 urmărește să accelereze tranziția verde către o economie circulară neutră din punct de vedere climatic, sustenabilă, netoxică, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, bazată pe energie din surse regenerabile, rezilientă și competitivă, într-un mod just, echitabil și favorabil incluziunii, și să protejeze, să restabilească și să îmbunătățească starea mediului, printre altele, prin oprirea și inversarea tendinței de pierdere a biodiversității. Acesta sprijină și consolidează o abordare integrată de politică și de punere în aplicare, pe baza Pactului verde european.
- (3) PAM 8 stă la baza realizării obiectivelor în materie de mediu și climă definite în temeiul Agendei 2030 a ONU și al ODD ale acesteia, precum și a celor vizate de acordurile multilaterale în domeniul mediului și climei.

- (4) Cadrul de monitorizare al PAM 8 contribuie la eforturile Uniunii de măsurare a progreselor înregistrate în direcția durabilității, a bunăstării și a rezilienței.
- (5) PAM 8 se bazează pe principiul precauției, pe principiile acțiunii preventive și remedierii poluării la sursă și pe principiul „poluatorul plătește”.

Articolul 2

Obiective prioritare

- (1) Obiectivul prioritar pe termen lung al PAM 8 este ca până în 2050 cel târziu oamenii să ducă o viață bună, în limitele planetei noastre, într-o economie a bunăstării, în care nu se irosește nimic, creșterea este regenerativă, s-a atins neutralitatea climatică în Uniune și s-au redus considerabil inegalitățile. Un mediu sănătos stă la baza bunăstării tuturor oamenilor, este un mediu în care biodiversitatea este conservată, ecosistemele prosperă și natura este protejată și refăcută, ceea ce duce la o mai bună reziliență la schimbările climatice, la dezastrele meteorologice și climatice și la alte riscuri de mediu. Uniunea stabilește ritmul eforturilor de a asigura prosperitatea generațiilor prezente și viitoare la nivel global, ghidată de responsabilitatea intergenerațională.

- (2) PAM 8 are următoarele șase obiective tematice prioritare interconectate, pentru perioada până la 31 decembrie 2030:
- (a) reducerea rapidă și previzibilă a emisiilor de gaze cu efect de seră și, în același timp, o mai bună absorbție cu ajutorul absorbanților naturali în Uniune pentru a realiza ținta de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru 2030, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2021/1119, în conformitate cu obiectivele climatice și de mediu ale Uniunii, asigurând totodată o tranziție justă, care să nu lase pe nimeni în urmă;
 - (b) progrese continue în îmbunătățirea și punerea în prim-plan a capacității de adaptare, inclusiv pe baza abordărilor ecosistemice, consolidarea rezilienței și o mai bună adaptare și reducerea vulnerabilității mediului, a societății, și a tuturor sectoarelor economiei la schimbările climatice, ameliorând prevenirea dezastrelor meteorologice și climatice și pregătirea pentru acestea;
 - (c) progrese către o economie a bunăstării, care să dea înapoi planetei mai mult decât ia de la aceasta și accelerarea tranziției către o economie circulară netoxică, în care creșterea este regenerativă, resursele sunt folosite eficient și sustenabil și se aplică ierarhia deșeurilor;

- (d) urmărirea unui obiectiv de reducere la zero a poluării, inclusiv în privința produselor chimice periculoase, pentru a obține un mediu fără substanțe toxice, inclusiv pentru aer, apă și sol, precum și în privința poluării luminoase și fonice, și protejarea sănătății și prosperității oamenilor, animalelor și ecosistemelor de riscurile legate de mediu și de impactul negativ aferent;
- (e) protecția, conservarea și refacerea biodiversității marine și terestre și a biodiversității apelor interioare în interiorul și în afara zonelor protejate, printre altele prin oprirea și inversarea declinului biodiversității și prin ameliorarea stării ecosistemelor și a funcțiilor și serviciilor pe care le oferă, și prin ameliorarea stării mediului, în special a aerului, a apei și a solului, precum și prin combaterea deșertificării și degradării solului;
- (f) promovarea aspectelor de sustenabilitate ale mediului și reducerea semnificativă a presiunilor principale asupra mediului și a climei asociate cu producția și consumul Uniunii, în special în domeniul energiei, industriei, clădirilor și infrastructurii, mobilității, turismului, comerțului internațional și sistemului alimentar.

Articolul 3

Crearea de condiții favorabile pentru realizarea obiectivelor prioritare

Realizarea obiectivelor prioritare prevăzute la articolul 2 necesită următoarele din partea, Comisiei, a statelor membre, a autorităților și a părților interesate regionale și locale, după caz:

- (a) să asigure punerea în aplicare efectivă, rapidă și integrală a dreptului și strategiilor Uniunii privind mediul și clima și să depună eforturi pentru excelență în performanța de mediu la nivelul Uniunii, la nivel național, regional și local, inclusiv prin furnizarea capacității administrative și de asigurare a conformității suficiente, astfel cum se prezintă în evaluarea periodică a punerii în aplicare a politicilor de mediu, să sprijine rețelele de practicieni și să coopereze cu acestea, de exemplu cu Rețeaua Uniunii Europene pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului, Rețeaua europeană a procurorilor pentru mediu, Forumul Uniunii Europene al judecătorilor pentru mediu, precum și Rețeaua europeană pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului;
- (b) să acorde prioritate asigurării respectării dreptului Uniunii în domeniul mediului acolo unde punerea acestuia în aplicare este deficitară, inclusiv prin proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, precum și să asigure alocarea de resurse financiare și umane suficiente în acest scop și că informațiile despre respectivele proceduri sunt complete și ușor accesibile, respectând în același timp dreptul Uniunii;

- (c) să optimizeze îndrumările și recomandările, inclusiv cele privind impunerea de sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare, pentru a reduce riscurile de nerespectare a dreptului Uniunii în domeniul mediului, să înăsprească măsurile în domeniul răspunderii de mediu și reacțiile în caz de nerespectare și să consolideze cooperarea judiciară și măsurile de asigurare a respectării legii în domeniul infracțiunilor împotriva mediului, după cum prevede legislația relevantă a Uniunii, cum ar fi Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹;
- (d) să consolideze abordarea integrată privind întocmirea și punerea în aplicare a politicilor, în special prin:
 - (i) integrarea obiectivelor prioritare prevăzute la articolul 2 și, atunci când este relevant, a ODD-urilor, în toate strategiile, inițiativele legislative și nelegislative, programele, investițiile și proiectele relevante la nivelul Uniunii, la nivel național, regional și local, precum și în acordurile internaționale relevante încheiate de Uniune după ... [data intrării în vigoare a prezentei decizii], pentru a asigura că respectivele strategii, inițiative legislative și nelegislative, programe, investiții, proiecte și acorduri internaționale, precum și punerea lor în aplicare sunt în concordanță cu obiectivele prioritare prevăzute la articolul 2, contribuie la realizarea acestora și nu le cauzează niciun prejudiciu;

¹ Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal (JO L 328, 6.12.2008, p. 28).

- (ii) maximizarea beneficiilor rezultate din punerea în aplicare a Directivelor 2011/92/UE¹ și 2001/42/CE² ale Parlamentului European și ale Consiliului;
- (iii) monitorizarea și, după caz, evaluarea sistematică a sinergiilor și posibilelor compromisuri dintre obiectivele de mediu, sociale și economice pentru toate inițiativele, astfel încât să se asigure prosperitatea oamenilor și în special satisfacerea nevoii acestora de a dispune de un mediu sănătos, de aer curat și de hrană, apă, energie, locuințe, infrastructură și mobilitate verzi, la prețuri avantajoase, având o înaltă calitate și accesibile într-un mod durabil și astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă;
- (iv) adoptarea unei abordări bazate pe principiul „să ne gândim mai întâi la durabilitate”, inclusiv integrând, atunci când este relevant, ODD-urile în orientările și în setul de instrumente privind „o mai bună legiferare”, precum și raționalizând și punând în practică principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ”;

¹ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

² Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

- (v) evaluarea periodică a politicilor existente, propunând, dacă este cazul, o legislație nouă, bazată, atunci când este relevant, pe studii de impact, în temeiul unor consultări ample și transparente ce urmează proceduri responsabile, favorabile incluziunii, informate și simplu de pus în aplicare și care iau în considerare tot spectrul de efecte imediate și pe termen lung asupra mediului și a climei, ca parte a unei analize integrate a efectelor economice, sociale și de mediu, inclusiv a efectelor cumulate, luând în considerare și costurile acțiunii și ale inacțiunii;
 - (vi) prezentarea de către Comisie, în termen de opt săptămâni de la încheierea unei consultări publice, a unui feedback detaliat privind răspunsurile primite la consultarea părților interesate, făcând distincție între contribuțiile diferitelor tipuri de părți interesate;
- (e) să prezinte un tablou de bord sintetic și un set de indicatori „dincolo de PIB”, bazat, printre altele, pe o consultare specifică cu toate părțile interesate relevante, precum și pe un raport care identifică interconexiunile dintre seturile de indicatori existente, cadrele de monitorizare și procesele de la nivelul Uniunii care măsoară progresele sociale, economice și de mediu și care propune acțiuni pentru a raționaliza tablourile de bord și seturile de indicatori existente;
- (f) să asigure reducerea la minimum a inegalităților sociale rezultate din impacturile și politicile legate de climă și mediu și punerea în aplicare echitabilă social și incluzivă a măsurilor luate pentru a proteja mediul și clima;

- (g) să integreze perspectiva de gen în toate politicile privind clima și mediul, inclusiv prin includerea acestora în toate etapele procesului de elaborare a politicilor;
- (h) să consolideze stimulentele pozitive pentru mediu și să elimine treptat subvențiile dăunătoare mediului, mai ales subvențiile pentru combustibili fosili, la nivelul Uniunii, la nivel național, regional și local, fără întârziere, printre altele prin:
 - (i) un cadru al Uniunii obligatoriu de monitorizare și raportare a progreselor înregistrate de statele membre în eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili, pe baza unei metodologii stabilite de comun acord;
 - (ii) fixarea unui termen limită pentru eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili, în concordanță cu ambiția de a limita încălzirea globală la 1,5° C;
 - (iii) o metodologie care să fie întocmită de către Comisie până în 2023, în consultare cu statele membre, pentru a identifica alte subvenții dăunătoare mediului; pe baza respectivei metodologii, statele membre identifică alte subvenții dăunătoare mediului și le raportează periodic Comisiei, care astfel va putea să realizeze un raport privind nivelul și tipul unor astfel de subvenții în Uniune, precum și privind progresele înregistrate în eliminarea treptată a acestora;

- (i) să integreze acțiunile în domeniul biodiversității în politicile Uniunii și să contribuie la realizarea obiectivului general ambițios de a aloca 7,5 % din cheltuielile anuale din cadrul financiar multianual 2021-2027 pentru obiectivele de biodiversitate în 2024 și 10 % din respectivele cheltuieli anuale în 2026 și 2027, ținând evidența cheltuielilor printr-o metodologie eficace, transparentă și cuprinzătoare și luând în considerare totodată suprapunerile existente între obiectivele climatice și cele în materie de biodiversitate;
- (j) să asigure integrarea efectivă a aspectelor legate de climă și de biodiversitate și adaptarea bugetului Uniunii, precum și corelarea între fondurile pentru climă și pentru biodiversitate;
- (k) să promoveze buna gestionare a substanțelor chimice la nivel internațional, promovând totodată reducerea treptată la nivel mondial a substanțelor care nu sunt autorizate în Uniune;
- (l) să înlocuiască rapid substanțele care prezintă motive de îngrijorare, inclusiv substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită, perturbatorii endocrini, substanțele chimice foarte persistente, neurotoxice și imunotoxice, și să combată efectele combinate ale substanțelor chimice, substanțelor sub formă de nanomaterial și expunerii la substanțe chimice periculoase provenite de la produse, să evalueze impactul lor asupra sănătății și mediului, inclusiv asupra climei și biodiversității, promovând în același timp utilizarea și accesibilitatea pe scară mai largă a substanțelor chimice și materialelor sigure prin concepție și intensificând și coordonând eforturile de a promova dezvoltarea și validarea unor alternative la testarea pe animale;
- (m) să abordeze degradarea terenurilor și să dispună protecția și utilizarea durabilă a solului, inclusiv printr-o propunere legislativă special concepută privind sănătatea solului până în 2023;

- (n) să transforme sistemul alimentar al Uniunii, astfel încât să contribuie, printre altele, la protecția și refacerea biodiversității în interiorul și în afara Uniunii și să asigure o bună calitate a vieții animalelor și totodată o tranziție echitabilă pentru părțile interesate afectate;
- (o) să recunoască în mod global interconexiunile dintre sănătatea umană, sănătatea animalelor și mediu prin integrarea abordării „O singură sănătate” în procesul de elaborare a politicilor;
- (p) să facă progrese în direcția recunoașterii dreptului la un mediu curat, sănătos și durabil la nivel internațional;
- (q) să valorifice deplin abordări ecosistemice și infrastructuri verzi, inclusiv soluții bazate pe natură favorabile biodiversității, asigurând totodată că punerea lor în aplicare reface biodiversitatea și consolidează integritatea și conectivitatea ecosistemelor, aduce beneficii societale comune clare, necesitând implicarea deplină a popoarelor indigene și a comunităților locale și consimțământul acestora, și nu înlocuiește sau subminează măsurile luate pentru a proteja biodiversitatea sau a reduce emisiile de gaze cu efect de seră în Uniune;
- (r) să valorifice instrumentele și metodologiile existente și să perfecționeze și mai mult metodele de monitorizare, instrumentele de evaluare și indicatorii cuantificabili pentru soluții bazate pe natură;
- (s) să reducă semnificativ amprenta Uniunii asupra materiilor prime și amprenta Uniunii în materie de consum pentru a le aduce cât mai curând posibil în limitele planetei noastre, inclusiv prin introducerea unor ținte de reducere la nivelul Uniunii până în 2030, după caz;

- (t) să integreze efectiv ODD-urile, precum și obiectivele climatice și de mediu în semestrul european de guvernare economică, fără a aduce atingere scopului inițial, inclusiv în programele naționale de reformă și în planurile naționale de redresare și reziliență;
- (u) să mobilizeze resurse și să asigure suficiente investiții durabile din surse publice și private, inclusiv fonduri și instrumente disponibile în cadrul bugetului Uniunii, prin intermediul Băncii Europene de Investiții și la nivel național, în conformitate cu agenda de politici a Uniunii privind finanțarea durabilă;
- (v) să valorifice în mod optim taxele de mediu, instrumentele de piață și instrumentele bugetare și de finanțare verzi, inclusiv cele necesare pentru a asigura o tranziție echitabilă social, precum și să sprijine întreprinderile și alte părți interesate să dezvolte și să aplice practici standardizate de contabilitate privind capitalul natural;
- (w) să se asigure că politicile și acțiunile în domeniul mediului la nivelul Uniunii, la nivel național, regional și local se întemeiază pe cele mai bune cunoștințe științifice și tehnologii disponibile și să consolideze baza de cunoștințe despre mediu, inclusiv cunoștințe indigene și locale, precum și utilizarea acestora, inclusiv prin cercetare, inovare, promovare a competențelor ecologice, formare și recalificare, și dezvoltare în continuare a contabilității de mediu și ecosistemice;

- (x) să creeze și să consolideze baze de cunoștințe despre, printre altele, cerințele pentru o schimbare sistemică, modalitățile de a trece de la o orientare politică compartimentată pe ramuri și sectoare la o abordare sistemică privind coerența politicilor, precum și capacitatea diferitelor ecosisteme de a acționa ca absorbanți și depozite pentru gazele cu efect de seră;
- (y) să valorifice potențialul tehnologiilor digitale și de date de a sprijini politica de mediu, inclusiv prin furnizarea de date în timp real, acolo unde este posibil, și de informații cu privire la starea ecosistemelor, intensificând, în același timp, eforturile de reducere la minimum a amprente de mediu a acestor tehnologii și asigurând transparența, autenticitatea, interoperabilitatea și accesibilitatea publică a datelor și a informațiilor;
- (z) să completeze și să optimizeze seturile de indicatori relevanți, precum cei privind schimbările sistemice, limitele planetare și amprenta de producție și de consum a Uniunii, precum și cei care abordează interfața dintre factorii de mediu și cei socioeconomiци, precum inegalitățile care rezultă din schimbările de mediu, asigurându-se în același timp că seturile de indicatori sunt comparabile la toate nivelurile de elaborare a politicilor;
- (aa) să mobilizeze un sprijin larg din partea societății civile, în colaborare cu întreprinderile, în special întreprinderile mici și mijlocii, partenerii sociali, cetățenii, comunitățile și alte părți interesate;

- (ab) să sensibilizeze cu privire la importanța realizării obiectivelor prioritare prevăzute la articolul 2, precum și să consolideze capacitatea cetățenilor de a acționa prin promovarea, printre altele, a dezbaterilor și a comunicării la toate nivelurile, a educației pe tot parcursul vieții în domeniul mediului, a implicării civice și a acțiunilor coordonate de comunitate;
- (ac) să contribuie la sprijinirea societății civile, autorităților publice, cetățenilor și comunităților, partenerilor sociali și sectorului privat în ceea ce privește identificarea riscurilor climatice și de mediu, evaluarea impactului și luarea măsurilor pentru a preveni și a atenua astfel de riscuri și a se adapta la acestea, precum și să îi încurajeze să se implice pentru completarea cunoștințelor care lipsesc, printre altele, prin încurajarea cetățenilor să observe și să raporteze problemele de mediu și cazurile de neconformitate, inclusiv promovarea bunelor practici ale științei cetățenilor de utilizare a tehnologiilor digitale;
- (ad) să încurajeze cooperarea în dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor, politicilor sau legislației legate de PAM 8 și să asigure participarea deplină a autorităților regionale și locale din zonele urbane și rurale, inclusiv în regiunile ultraperiferice, la toate dimensiunile elaborării politicilor de mediu, printr-o abordare pe mai multe niveluri bazată pe colaborare, asigurând ca comunitățile regionale și locale să dispună de resurse adecvate pentru implementarea pe teren;
- (ae) să consolideze cooperarea între toate instituțiile Uniunii în privința politicilor de climă și de mediu, inclusiv dintre Comisie și Comitetul Regiunilor, în cadrul cooperării lor consolidate, și să analizeze modalitățile de ameliorare a dialogului și a schimbului de informații;

- (af) să aplice efectiv standarde înalte de transparență, de participare publică și de acces la justiție în conformitate cu Convenția de la Aarhus, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivelul statelor membre;
- (ag) să asigure că datele și dovezile aferente punerii în aplicare a PAM 8 sunt disponibile public, ușor accesibile și inteligibile, fără a aduce atingere dispozițiilor privind confidențialitatea din legislația specifică domeniului;
- (ah) să sprijine adoptarea la nivel mondial a obiectivelor prioritare prevăzute la articolul 2, asigurând coerența dintre abordările interne și externe și măsurile de coordonare, în special cu privire la:
 - (i) colaborarea cu țările terțe cu privire la acțiunile climatice și de mediu, încurajarea și sprijinirea acestora să adopte și să pună în aplicare norme în respectivele domenii care să fie cel puțin la fel de ambițioase ca acelea ale Uniunii și asigurarea faptului că toate produsele introduse pe piața Uniunii respectă pe deplin cerințele relevante ale Uniunii în conformitate cu angajamentele internaționale ale acesteia, inclusiv cerințele legate de oprirea despăduririlor și degradării solului;
 - (ii) promovarea guvernantei corporative sustenabile, inclusiv stabilirea unor cerințe obligatorii de diligență la nivelul Uniunii, și promovarea adoptării unui comportament responsabil în afaceri în politicile externe ale Uniunii, inclusiv în politica comercială;

- (iii) consolidarea cooperării cu guvernele, întreprinderile, partenerii sociali și societatea civilă din țări terțe și organizațiile internaționale pentru a forma parteneriate și alianțe pentru protecția mediului și a climei și promovarea cooperării în materie de mediu și schimbări climatice, inclusiv în G7 și G20;
- (iv) asumarea unui rol de lider în forurile internaționale prin, printre altele, realizarea ODD-urilor de către Uniune, precum și a obiectivelor prevăzute în Acordul de la Paris, Convenția privind diversitatea biologică, Convenția pentru combaterea deșertificării și alte acorduri multilaterale de mediu, în special prin consolidarea punerii lor în aplicare și sprijinind țările terțe să procedeze în același mod, inclusiv prin sporirea transparenței și responsabilității privind progresele înregistrate în privința angajamentelor luate în temeiul respectivelor acorduri;
- (v) consolidarea guvernantei internaționale în materie de mediu prin eliminarea lacunelor existente și consolidarea respectării și aplicării principiilor internaționale recunoscute în materie de mediu;
- (vi) asigurarea faptului că asistența financiară acordată de către Uniune și de către statele membre țărilor terțe promovează Agenda 2030 a ONU.

Articolul 4

Cadrul de monitorizare și guvernanta

- (1) Comisia, cu sprijinul Agenției Europene de Mediu (AEM) și al Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA), fără a aduce atingere independenței acestora, monitorizează, evaluează și raportează anual cu privire la progresele înregistrate de către Uniune și de către statele membre în realizarea obiectivelor prioritare prevăzute la articolul 2, luând în considerare condițiile favorabile prevăzute la articolul 3 și obiectivul general de a obține o schimbare sistemică. Informațiile care rezultă din monitorizarea, evaluarea și raportarea respectivă se publică și sunt ușor accesibile.
- (2) Monitorizarea, evaluarea și raportarea menționate la alineatul (1) vizează facilitarea comunicării politice strategice la nivel înalt. În urma unui proces de consultare cu toate părțile interesate relevante, până la ... [data intrării în vigoare a prezentei decizii] Comisia prezintă un cadru de monitorizare, bazat pe un număr limitat de indicatori principali, care includ, în măsura disponibilității, indicatori sistemici care abordează, printre altele, legătura dintre mediu și societate și mediu și economie. Lista indicatorilor principali rămâne stabilă pentru a asigura asumarea răspunderii. Cu toate acestea, ea este actualizată pentru a reflecta ultimele evoluții în materie de politici și indicatori, dacă este cazul.

- (3) Monitorizarea și evaluarea menționate la alineatul (1) reflectă cele mai recente evoluții privind disponibilitatea și relevanța datelor și indicatorilor și se bazează pe datele disponibile în statele membre și la nivelul Uniunii, în special datele și indicatorii obținuți de AEM și de Sistemul Statistic European, pentru a reduce la minimum sarcina administrativă. Acestea sunt în conformitate cu alte cadre de monitorizare, raportare și guvernare și cu exercițiile referitoare la politica de mediu și de climă, cărora nu le aduc atingere. Ele se bazează pe o metodologie care permite, dacă este posibil, măsurarea distanței față de ținte în legătură cu obiectivele prioritare prevăzute la articolul 2 și cu indicatorii principali selectați.
- (4) Parlamentul European, Consiliul și Comisia iau act de evaluarea menționată la alineatul (1), de acțiunile întreprinse și de posibilele acțiuni viitoare și discută anual despre ele.
- (5) AEM și ECHA sprijină Comisia pentru a îmbunătăți disponibilitatea și relevanța datelor, indicatorilor și cunoștințelor, în special prin îndeplinirea următoarelor acțiuni:
- (a) colectarea, prelucrarea și raportarea datelor și probelor cu instrumente digitale moderne, îmbunătățind totodată metodologiile de colectare și tratare a datelor și de elaborare a unor indicatori armonizați;
 - (b) consolidarea și sprijinirea cercetării fundamentale, cartografierii și monitorizării;

- (c) depunerea de eforturi pentru a completa datele de monitorizare care lipsesc, împreună cu statele membre și ținând seama de necesitatea unei schimbări sistemice;
- (d) furnizarea unor analize sistemice și relevante din punctul de vedere al politicilor și contribuția la punerea în aplicare a obiectivelor de politică la nivelul Uniunii și la nivel național, inclusiv prin propuneri de recomandări pentru a avansa mai rapid în direcția realizării obiectivelor;
- (e) integrarea datelor privind impactul asupra mediului, sănătății, societății și economiei și exploatarea la maxim a altor date și servicii disponibile, cum ar fi cele furnizate de Copernicus;
- (f) contribuția la completarea cunoștințelor esențiale care lipsesc despre punctele critice ecologice, luând în considerare, în același timp, diferențele geografice și ecologice dintre regiuni;
- (g) dezvoltarea de instrumente cantitative și calitative, inclusiv previziuni și modele, care ar putea furniza, printre altele, informații despre impactul potențial viitor la nivel de sistem al politicilor de mediu și climă și despre „distanța rămasă până la atingerea țintelor”;
- (h) îmbunătățirea în continuare a disponibilității și interoperabilității datelor și a accesului la date prin programele Uniunii;
- (i) asigurarea transparenței și a responsabilității.

- (6) Comisia examinează periodic nevoile de date și cunoștințe la nivelul Uniunii și la nivel național, inclusiv capacitatea AE M și a ECHA, precum și a altor organisme și agenții, dacă este relevant, de a îndeplini sarcinile menționate la alineatul (5).

Articolul 5

Evaluarea la jumătatea perioadei

- (1) Până la 31 martie 2024, Comisia efectuează o evaluare la jumătatea perioadei a progreselor înregistrate în realizarea obiectivelor prioritare tematice prevăzute la articolul 2 alineatul (2), ținând cont de situația condițiilor favorabile prevăzute la articolul 3 și de progresele făcute în monitorizarea și evaluarea schimbărilor sistemice. Comisia propune, după caz, modificări ale indicatorilor principali menționați la articolul 4 alineatul (2) în funcție de rezultatul evaluării la jumătatea perioadei. Evaluarea la jumătatea perioadei se bazează pe evaluările efectuate în temeiul articolului 4 alineatul (1) și pe orice alte concluzii relevante. Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport despre evaluarea la jumătatea perioadei.

- (2) În considerarea evaluării la jumătatea perioadei menționate la alineatul (1) din prezentul articol, a eventualei reacții din partea Parlamentului European și Consiliului la respectiva evaluare, a altor evoluții relevante ale politicilor și a celui mai recent raport al Agenției Europene de Mediu privind starea și perspectiva mediului european, pentru a realiza obiectivele tematice prioritare prevăzute la articolul 2 alineatul (2), Comisia prezintă, dacă este cazul, o propunere legislativă de adăugare a unei anexe la PAM 8, pentru perioada de după 2025, care să conțină o listă de acțiuni pentru realizarea respectivelor obiective, precum și calendarul aferent acțiunilor respective.

Articolul 6

Evaluare

Până la 31 martie 2029, Comisia realizează o evaluare a PAM 8. Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cuprinzând concluziile principale ale respectivei evaluări, însoțit, după caz, de o propunere legislativă pentru următorul program de acțiune pentru mediu până la 31 decembrie 2029.

Articolul 7
Intrare în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Strasbourg,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele